

NASTAVNI PLAN I PROGRAM II CIKLUSA STUDIJA

STUDIJSKI PROGRAM

SIGURNOSNE STUDIJE

IZDAVAČ: Univerzitet u sarajevu – Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne Studije

ZA IZDAVAČA: prof. dr Jasmin Ahić, dekan

UREDNICI: prof. dr Admir Hadžikadunić, prof. dr Nebojša Bojanić, prof. dr Elvira Čekić, prof. dr Goran Kovačević, Ermina Bakić, mr. Edin Čehović

AUTORI: prof. dr Jasmin Ahić, prof. dr Lada Sadiković, prof. dr Admir Hadžikadunić, prof. dr Dina Bajraktarević-Pajević, prof. dr Marija Lučić-Ćatić, prof. dr Azra Adžajlić-Dedović, prof. dr Edina Bećirević, prof. dr Nebojša Bojanić, prof. dr Muhamed Budimlić, prof. dr Darko Datzer, prof. dr Irma Deljković, doc. dr Adnan Fazlić, prof. dr Haris Halilović, doc. dr Nerma Halilović-Kibrić, prof. dr Edita Hasković, prof. dr Muamer Kavazović, doc. dr Sandra Kobajica Mišanović, prof. dr Goran Kovačević, prof. dr Almir Maljević, prof. dr Eldan Mušanović, prof. dr Elmedin Muratbegović, prof. dr Alisabri Šabani, dr. Kenan Hodžić, prof. dr Fuad Purišević, prof. dr Elvira Čekić, prof. dr Armin Kržalić, dr. Mirza Buljubašić

LEKTOR: Viktorija Martinčević-Huseinčehajić

KORICA: Predrag Puharić

TEHNIČKI I GRAFIČKI UREDNIK: Viktorija Martinčević-Huseinčehajić

SARAJEVO, 2025.

ISHODI UČENJA STUDIJSKOG PROGRAMA SIGURNOSNE STUDIJE

Student će nakon završenog II ciklusa studija smjera Sigurnosne studije moći:

1. pokazati znanje i razumijevanje u području sigurnosnih studija;
2. primjenjivati stečeno znanje i vještine u radu pri analizi kompleksnih sigurnosnih pitanja;
3. koristiti informacije iz okvira naučne discipline sigurnosnih studija;
4. razvijati analizu i primjenu stečenih znanja u područjima nauke o sigurnosti i sigurnosnih studija u interdisciplinarnom kontekstu;
5. planirati, formulirati i prezentirati teme u oblastima sigurnosnih studija;
6. primjenjivati stečena znanja i vještine u obavljanju kompleksnijih poslova u oblasti sistema sigurnosti;
7. razviti vještine pokretanja inicijativa, donošenja odluka u procjena iz područja djelovanja sistema sigurnosti.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE
SMJER: SIGURNOSNE STUDIJE

NASTAVNI PLAN I PROGRAM DRUGOG CIKLUSA STUDIJA 2013/2014
(tehničke korekcije 2025/2026)

PRVI SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA PREDMETA	TIP PREDMETA	SMJER	ECTS	UKUPNO OPTEREĆENJE	PREDAVANJE / samostalno učenje	VJEŽBE / terenska nastava i lab. vježbe	SEMINAR / grupne i samostalne seminarske vježbe	U NASTAVI		
										P	V	S
1.	METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U KRIMINALISTICI, KRIMINOLOGIJI I SIGURNOSNIM STUDIJAMA	KKS - MI	OBAVEZNI	KRIMINALISTIKA KRIMINOLOGIJA SIGURNOSNE STUDIJE	5	125	100	0	25	4	0	1
2.	PRAVO I SIGURNOST	S - PIS	OBAVEZNI	SIGURNOSNE STUDIJE	5	125	100	0	25	4	0	1
3.	SAVREMENE SIGURNOSNE STUDIJE	S - SSS	OBAVEZNI	SIGURNOSNE STUDIJE	5	125	100	0	25	4	0	1
4.	KRITIČKE I MIROVNE SIGURNOSNE STUDIJE	S - KMS	OBAVEZNI	SIGURNOSNE STUDIJE	5	125	100	0	25	4	0	1
5.	SAVREMENI TERORIZAM	S - ST	OBAVEZNI	SIGURNOSNE STUDIJE	5	125	100	0	25	4	0	1
6.	SPECIJALNI RAT	S - SR	OBAVEZNI	SIGURNOSNE STUDIJE	5	125	100	0	25	4	0	1
UKUPNO					30	750	600	0	150	24	0	6

DRUGI SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA PREDMETA	TIP PREDMETA	SMJER	ECTS	UKUPNO OPTEREĆENJE	samostalno pisanje/ čitanje/ istraživanje	VJEŽBE / terenska nastava i lab. vježbe	KONSULTACIJE	U NASTAVI		
										P	V	S
1.	ZAVRŠNI RAD	KKS - ZR	OBAVEZNI	KRIMINALISTIKA KRIMINOLOGIJA SIGURNOSNE STUDIJE	30	750	600	0	150	0	0	0
UKUPNO					30	750	600	0	150	0	0	0

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: KKS - MI		Naziv predmeta: METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U KRIMINALISTICI, KRIMINOLOGIJI I SIGURNOSNIM STUDIJAMA	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati	
Nosilac:	Katedra za kriminologiju		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Znanstveno-istraživački pristupi se svrstavaju u dva temeljna oblika: kvantitativni i kvalitativni. Istraživanja koja se priklanjaju kvantitativnoj paradigmi bave se bročanim opisima pojava i utvrđivanjem odnosa među njima, uglavnom koristeći statističke tehnike. Istraživanja koja su kvalitativna nude dublji, nenumerički opis pojave. Cilj ovog kolegija je pružanje naprednijih znanja i vještina iz metodologije istraživanja pojava od interesa za izvanpravne znanosti koje se bave kriminalitetom i sigurnosnim fenomenima - kriminologijom, kriminalistikom i sigurnosnim studijama, koje će im omogućiti pravilnu prosudbu o prednostima i nedostacima istraživanja koja tendiraju spomenutim paradigmama i razviti sposobnost prikupljanja i analize podataka empirijske naravi.		
Tematske jedinice:	Kvalitativna istraživačka paradigma; Dekontekstualizacija i kategorizacija podataka; Narativna analiza; Konverzacijska analiza; Kvalitativna analiza sadržaja; Obilježja kvantitativne istraživačke paradigme; Organizacija prikupljenih podataka i prikaz rezultata; Središnje vrijednosti i mjere raspršenja; Statističko testiranje hipoteza; Korelacija; Prognoza iz jedne ili više varijabli u drugu.		
Ishodi učenja:	<u>Znanja:</u> • Razlikovati, procijeniti i argumentirati upotrebu kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja • Sažeti, objasniti i sučeliti glavne tehnike kvalitativne analize empirijskog materijala • Identificirati i klasificirati podatke na različitim razinama mjerenja • Objasniti i raspraviti teorijske osnove najčešće primjenjivanih statističkih tehnika univarijatne i multivarijatne analize. <u>Vještine:</u> • Demonstrirati sposobnost samostalnoga rada na kvalitativnoj i kvantitativnoj analizi podataka		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 2

	• Ovladati unosom empirijskih podataka i primijeniti tehnike uočavanja pogrešno unesenih i netipičnih vrijednosti • Prikladna upotreba tehnika kvalitativne i kvantitativne analize, pogotovo deskriptivne i inferencijalne statistike • Demonstrirati sposobnost prezentacije i interpretacije rezultata na primarno prikupljenim podacima.															
Metode izvođenja nastave:	Pristup nastavi i seminaru je utemeljen je na ishodima učenja, pri čemu će nastavnik planirati, demonstrirati, evaluirati unaprijed definirane aktivnosti učenja/nastave u kojima studenti trebaju učestvovati i zadatke koje trebaju izvršiti da bi se postigli željeni ishodi učenja.															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<table><tr><th>PRVI KOLOKVIJ</th><th>DRUGI KOLOKVIJ</th><th>SEMINARSKI RAD</th><th>PRISUSTVO NA SEMINARU</th><th>ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA</th></tr><tr><td>25</td><td>25</td><td>20</td><td>/</td><td>30</td></tr><tr><td colspan="4">UKUPNO</td><td>100</td></tr></table>	PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA	25	25	20	/	30	UKUPNO				100
PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA												
25	25	20	/	30												
UKUPNO				100												
Literatura:	Obavezna literatura: • Halmi, A. (2005). <i>Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima</i>. Naklada Slap • Kukić, S., Markić, B. (2006). <i>Metodologija društvenih znanosti</i>. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru • Mejovšek, M. (2013). <i>Metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima</i>. Naklada Slap • Termiz, Dž., Milosavljević, S. (1999). <i>Uvod u metodologiju politikologije</i>. DAX Trade															

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: S - PIS		Naziv predmeta: PRAVO I SIGURNOST	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati	
Nosilac:	Katedra za kriminologiju		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	• Usvajanje znanja u području političkih sistema • Primjenjivanje stečenog znanja i vještina u oblasti uloge civilnog društva, asocijacija i svrhe udruživanja, konverzije ciljeva u zahtjeve, interesnih asocijacija, medija, javnog mišljenja, političkih partija te oblika svjetskog poretka • Korištenje informacija iz okvira političkih sistema i interesnih asocijacija • Razvijanje analize i primjene stečenih znanja u područjima političkih sistema, medija i javnog mišljenja • Planiranje, formuliranje i prezentiranje tema u oblasti političkih sistema • Primjenjivanje stečenih znanja i vještina u obavljanju kompleksnijih poslova u oblasti podjele političkih sistema • Razvijanje vještine pokretanja inicijativa, donošenja odluka i procjena iz područja međunarodnog političkog sistema i novog svjetskog poretka.		
Tematske jedinice:	Opća pitanja političkog sistema; Motivi političkog angažiranja; Asocijacije kao agregati politike; Političke partije; Interesne asocijacije; Mediji; Javno mišljenje; Podjela političkih sistema; Međunarodni politički sistem; Novi svjetski poredak; Oblici svjetskog poretka.		
Ishodi učenja:	• Sposoban je usvojiti znanje u području političkih sistema • Primjenjuje stečeno znanje i vještine u oblasti političkih partija • Koristi informacije iz okvira interesnih asocijacija i političkih sistema • Razvija analize i primjenjuje stečena znanja u područjima medija i javnog mišljenja te konverzije ciljeva u zahtjeve • Planira, formulira i prezentira teme u oblasti političkih sistema • Primjenjuje stečena znanja i vještine u obavljanju kompleksnijih poslova u oblasti nastanka i podjele političkih sistema • Razvija vještine pokretanja inicijativa, donošenja odluka i procjena iz područja međunarodnog političkog sistema i novog svjetskog poretka.		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

Metode izvođenja nastave:

Pristup nastavi utemeljen je na ishodima učenja, gdje će nastavnik planirati, demonstrirati, evaluirati unaprijed definisane ishode učenja i na taj način omogućiti studentima napredovanje kroz program predmeta do usvajanja željenih ishoda.

Seminar: ponavljanje i usvajanje prezentiranih znanja na nastavi, izrada seminarskih radova, osvrta, eseja, komentara, diskusije, argumentacije, analiza novinskih članaka.

NASTAVNA AKTIVNOST	OPTEREĆENJE STUDENATA	ISHODI	NAČIN PRAĆENJA
Predavanja	2.00	1-2, 3-5, 7	Evidencija prisutnosti, rasprava na nastavi
Seminar	1.50	1-2, 3-5, 7	Motorički testovi
Proučavanje obvezne literature, proučavanje dodatne literature i pretraživanje interneta	1.50	7	Završni ispit
UKUPNO	ECTS 5		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA
60	/	/	/	40
UKUPNO				100

Literatura:

Obavezna literatura:

- Sadiković, Ć. (2004). *Politički sistemi*. Pravni fakultet
- Sadiković, L. (2016). *Ogledi o Ustavu Bosne i Hercegovine*. Asocijacija nezavisnih intelektualaca Krug 99
- Sadiković, L. (2016). *Venecijanska komisija o Ustavu Bosne i Hercegovine*. Asocijacija nezavisnih intelektualaca Krug 99
- Sadiković, L. (2012). *Ustav Bosne i Hercegovine, sigurnost i ljudska prava*. Centar za sigurnosne studije BiH
- Sadiković, L. (2010). *Ustav Bosne i Hercegovine i Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda*. Centar za ljudska prava Univerziteta
- Sadiković, L. (2006). *Ljudska prava*. Fakultet kriminalističkih nauka
- Sadiković, L. (2005). *Država u evropskom poretku*. "Šahinpašić"

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

- Sadiković, L. (2003). *Vanredno stanje i ljudska prava*. Magistrat

Dodatna literatura:

- Sadiković, Ć. (2003). *Evropsko pravo ljudskih prava*. Magistrat
- Sadiković, Ć. (1992). Država ili strah od sutrašnjice – esej o budućnosti političkih institucija. *Oslobođenje Public*.
- Sadiković, Ć. (1995). *Sumrak Ujedinjenih nacija*. IPC
- Sadiković, Ć. (1998). *Ljudska prava bez zaštite*. Bosanska knjiga.
- Sadiković, Ć. (2004). *Politički sistem*. Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu.
- Sadiković, Ć. (2006). *Ljudska prava na udaru globalizacije*. Centar za sigurnosne studije BiH.

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: S - SSS		Naziv predmeta: SAVREMENE SIGURNOSNE STUDIJE	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati	
Nosilac:	Katedra za kriminologiju		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Najširi cilj ovoga predmeta je da studente II ciklusa studija educira o ključnim temama iz oblasti međunarodne sigurnosti, kao i o dinamici lokalnih, regionalnih i globalnih odnosa. Jedan od ciljeva jeste ponuditi studentima sticanje znanja i vještina uz teorijsko-empirijski model i kroz analize studija slučaja. Studenti će steći analitičke vještine pomoću kojih će moći analizirati kompleksne sigurnosne teme, posebno one koje su relevantne za Zapadni Balkan.		
Tematske jedinice:	Ovaj predmet će ponuditi pregled ključnih teorija relevantnih za polje sigurnosti sa posebnim akcentom na realizam, liberalizam te feminističke teorije sigurnosti. Sadržaj će imati intenzivnu interakciju teorija međunarodnih odnosa i relevantnih poddisciplina primjenjivih u području studiranja rata, mira te postkonfliktnih izazova. Teme koje će biti obrađene u prvih pet sedmica predavanja su: transnacionalni organizovani kriminal, trgovina oružjem, širenje oružja za masovno uništenje i cyber sigurnost. Sve pomenute teme, kao i naredne tematske cijeline koje će biti postavljene kao studije slučaja, uzet će u obzir efekte pandemije Covid-19 i novonastalo stanje (ne)sigurnosti u svijetu. Jedna od tema koja će biti obrađena kao studija slučaja je odnos međunarodne politike i međunarodnog prava kroz primjere Međunarodnog krivičnog suda (ICC) i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (ICTY). Predavanja će također obrađivati geopolitičke promjene u svijetu i refleksiju tih promjena na Zapadni Balkan. Unutar ove teme, poseban fokus će biti na analizi liberalnih vs neliberalnih utjecaja na Zapadnom Balkanu. Prvo će se obrađivati politika SAD-a i EU na Zapadnom Balkanu sa posebnim akcentom na Bosnu i Hercegovinu, uz dekonstruiranje postignuća, ali i propuštenih šansi. Unutar tematske cijeline koja se tiče neliberalnih, stranih utjecaja, izučavat će se efekti političkog i ekonomskog ulaganja Rusije i Kine u Zapadni Balkan. I ova tema će uzeti u obzir okolnosti pandemije te tektonske geopolitičke promjene koje su uslijedile. Iz ove teme logički slijedi pitanje “ljudske sigurnosti” i “migracija” što će biti obrađeno uz relevantne savremene primjere. Diskusija o savremenim sigurnosnim izazovima nije moguća bez analize terorizma, radikalizma i ekstremizma. Različite definicije		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

	političkog nasilja, kategorije terorističkih ideologija, kao i terorizam ekstremno “desnih” i “lijevih” ideologija služit će kao okvir za analizu. Odlasci i povratci sa stranih ratišta, Sirije i Iraka, od 2012. godine i sve posljedice koje su uslijedile, najčešće se vežu uz pojave terorizma i ekstremizma, kako u svijetu, tako i na Zapadnom Balkanu i u Bosni i Hercegovini. Unutar ovog predmeta, napraviti ćemo odmak od ovog stereotipnog pristupa te ćemo posmatrati sličnosti svih ekstremnih ideologija, bilo da su pod utjecajem ekstremno desnog ili ekstremno lijevog političkog spektra, kao i ekstremno vjerskih interpretacija. Postizanje stabilnosti u regionu i u BiH će se kroz ovaj predmet u kontinutetu posmatrati unutar globalne dinamike. Tako će i tema o razvoju nacionalnih vojnih efektivna, reformi međunarodnih subjekata sigurnosti (UN, NATO, OSCE) i razvoju vanjske i sigurnosne politike EU, na kraju fokusirati na Bosnu i Hercegovinu. Obradit ćemo brojne aspekte reforme odbrane i NATO integracijskog procesa koji se veoma često pogrešno predstavlja u bosanskohercegovačkoj javnosti, ali i u regionu. Procjena efekata reforme odbrane retrospektivno će podsjetiti na to kako je ova reforma postavljena u širi kontekst euroatlantskih ambicija BiH, odnosno konačnog članstva u EU i NATO. Zbog toga će se u ovom predavanju spomenuti i suština ostalih relevantnih reformi: formiranje suda i državnog tužiteljstva BiH, stvaranje jedinstvenog poreskog sistema te osnivanje Državne agencije za istrage i zaštitu.
Ishodi učenja:	• Objasniti pojmove globalne/međunarodne sigurnosti sa posebnim fokusom na probleme tranzicijske pravde, migracija te terorizma i nasilnog ekstremizma. • Naučiti će kako kritički analizirati obrasce lokalnih, regionalnih i globalnih sigurnosnih pitanja. • Razumjeti će kompleksne interakcije sigurnosnih problema i dinamiku međunarodnog prava, politike i sigurnosti. • Studenti će biti u mogućnosti da samostalno istražuju i analiziraju lokalne, regionalne i globalne sigurnosne fenomene. • Studenti će biti osposobljeni da kompetentno i samostalno propituju, analiziraju i predlažu rješenja za globalne sigurnosne probleme u lokalnom i regionalnom kontekstu.

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Metode izvođenja nastave:

Pristup nastavi utemeljen je na ishodima učenja, gdje će nastavnik planirati, demonstrirati, evaluirati unaprijed definisane ishode učenja i na taj način omogućiti studentima napredovanje kroz program predmeta do usvajanja željenih ishoda.

Seminar: ponavljanje i usvajanje prezentiranih znanja na nastavi, izrada seminarskih radova, osvrta, eseja, komentara, diskusije, argumentacije, analiza novinskih članaka

NASTAVNA AKTIVNOST	OPTEREĆENJE STUDENATA	ISHODI	NAČIN PRAĆENJA
Predavanja	2.00	1 - 5	Evidencija prisutnosti, rasprava na nastavi
Seminar	1.50	1 - 5	Analiza
Proučavanje obvezne literature, proučavanje dodatne literature i pretraživanje interneta	1.50	1 - 5	Završni ispit
UKUPNO	ECTS 5		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA
60	/	/	/	40
UKUPNO				100

Literatura:

Obavezna literatura:

- Masleša, R. (2001). *Teorije i sistemi sigurnosti*. Magistrat.
- Masleša, R. (2010). *Obavještajne teorije*. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
- Masleša, R., & Bisić, M. (2010). *Osnovi sigurnosti*. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
- Abazović, M. D. (2002). *Državna bezbjednost: Uvod i temeljni pojmovi*. Fakultet kriminalističkih nauka.
- Collins, A. (2010). *Savremene sigurnosne studije*. Politička kultura.

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: S - KMS		Naziv predmeta: KRITIČKE I MIROVNE SIGURNOSNE STUDIJE	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati	
Nosilac:	Katedra za kriminologiju		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je da studenti steknu neophodna znanja o osnovnim teorijskim konceptima ujedinjenim zajedničkim nezadovoljstvom tradicionalnim poimanjem sigurnosti. Navedeno zahtijeva, prije svega, upoznavanje studenata sa temeljnim postavkama tradicionalnog poimanja sigurnosti, kao i povijesnim okolnostima koje su osigurale višestoljetni primat tradicionalne sigurnosne paradigme u međunarodnim odnosima. Kao još jedan od ciljeva predmeta, nužno je nominirati i upoznavanje studenata sa osnovnim društveno-historijskim i sigurnosnim okolnostima koje su ukazale na nedostatnost državno-centričnog pristupa sigurnosti, trasirajući put pojavi mirovnih studija, čija je šira perpektiva imala značajnu ulogu u nastanku kritičkih sigurnosnih studija, primarno kroz dislociranje fokusa sa ‘negativnog’ na ‘pozitivni mir’. Cilj predmeta je, također, da se studenti upoznaju sa osnovnim konceptima mirovnih studija, kao i školama te različitim pristupima koji su se izdiferencirali u okviru kritičkih sigurnosnih studija, kao i temeljnim postavkama na kojima oni zasnivaju svoja teorijska promišljanja, kao i da studenti budu osposobljeni da iste apliciraju u analiziranju sigurnosne zbilje u užem i širem okruženju.		
Tematske jedinice:	Razmatranje tradicionalnog poimanja sigurnosti osloncem na povijesne okolnosti koje su mu obezbijedile primat u međunarodnim odnosima; Društveno-historijske i sigurnosne okolnosti koje su trasirale put nastanku mirovnih i kritičkih sigurnosnih studija; Osvrt na povijest mirovnih studija – od mirovnog istraživanja do mirovnih studija; Osnovni koncepti mirovnih studija; Mirovne studije – od “negativnog” ka “pozitivnom miru”; O odnosu mirovnih i kritičkih sigurnosnih studija; Provenijencija kritičkih sigurnosnih studija; Velška (Aberystwyth) škola, Kopenhaška škola, Pariška škola; Feminizam, konstruktivizam, poststrukturalizam i postklonijalna perspektiva kao kritičko-sigurnosni pretendenti; Preispitivanje prijetnji sigurnosti.		
Ishodi učenja:	Nakon okončanja nastavnog procesa i savladavanjem predviđenih nastavnih cjelina, student će: • Razumjeti temeljne postavke tradicionalnog poimanja sigurnosti;		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

- Razumjeti i identificirati ključne okolnosti koje su omogućile višestoljetni primat tradicionalnog poimanja sigurnosti u međunarodnim odnosima;
- Razumjeti i identificirati osnovne društveno-historijske i sigurnosne okolnosti koje su implicirale pojavom mirovnih i kritičkih sigurnosnih studija;
- Razumjeti osnovne koncepte mirovnih studija;
- Razumjeti doprinos mirovnih studija u pomjeranju fokusa sa 'pozitivnog' na 'negativni mir';
- Razumjeti odnos između mirovnih i kritičkih sigurnosnih studija;
- Razumjeti temeljne teorijske postavke škola, kao i različitih pristupa koji su se izdiferencirali u okviru kritičkih sigurnosnih studija;
- Znati aplicirati temeljne postavke škola i pristupa unutar kritičkih sigurnosnih studija u analizi sigurnosne zbilje u užem i širem okruženju;
- Moći adekvatno koristiti literaturu iz odnosne materije i samostalno pisati seminarske radove i prikaze knjiga;
- Moći prezentirati teme iz odnosne materije u vidu seminarskih radova i prikaza knjige.

Pristup nastavi utemeljen je na ishodima učenja, gdje će nastavnik planirati, demonstrirati, evaluirati unaprijed definisane ishode učenja i na taj način omogućiti studentima napredovanje kroz program predmeta do usvajanja željenih ishoda.

Seminar: ponavljanje i usvajanje prezentiranih znanja na nastavi, izrada seminarskih radova, osvrta, eseja, komentara, diskusije, argumentacije, analiza novinskih članaka

Metode izvođenja nastave:

NASTAVNA AKTIVNOST	OPTEREĆENJE STUDENATA	ISHODI	NAČIN PRAĆENJA
Predavanja	2.00	1-10	Evidencija prisutnosti, rasprava na nastavi
Seminar	1.50	8-10	Analiza i evaluacija seminarskih radova i prikaza knjiga, kao i analiza i evaluacija njihove prezentacije
Proučavanje obvezne literature, proučavanje dodatne literature i pretraživanje interneta	1.50	1-10	Kolokvij i završni/popravni ispit, kao i samostalno pisanje seminarskih radova, prikaza knjiga
UKUPNO	ECTS 5		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<table><tr><th>PRVI KOLOKVIJ</th><th>DRUGI KOLOKVIJ</th><th>SEMINARSKI RAD</th><th>PRISUSTVO NA SEMINARU</th><th>ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA</th></tr><tr><td>60</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>40</td></tr><tr><td colspan="4">UKUPNO</td><td>100</td></tr></table>					PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA	60	/	/	/	40	UKUPNO				100
	PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA															
	60	/	/	/	40															
UKUPNO				100																
Literatura:	Obavezna literatura: • Hasković, E. (2023). <i>11. Septembar - povijesna sigurnosna prekretnica</i>. Univerzitet u Sarajevu, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije. • Vaughan-Williams, N. (2014). <i>Critical security studies: An introduction</i>. Routledge. • Booth, K. (2007). <i>Theory of world security</i>. Cambridge University Press. • Buzan, B., Wæver, O., & De Wilde, J. (1998). <i>Security: A new framework for analysis</i>. Lynne Rienner Publishers. • Buzan, B. (1983). <i>People, states and fear: The national security problem in international relations</i>. Wheatsheaf Books. • Grupa autora. (1997). <i>Critical security studies: Concepts and cases</i>. UCL Press. • Avijucki, V. (2009). <i>Kontinentalne geopolitike</i>. Clio • Izbor aktuelnih naučnih članaka koji tretiraju materiju iz navedenog predmeta																			

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: S - ST		Naziv predmeta: SAVREMENI TERORIZAM	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati	
Nosilac:	Katedra za kriminologiju		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Sigurnosni rizici i prijetnje su različiti samo sa teoretskog gledišta, međutim, u stvarnosti, posebnosti gotovo ne postoje. Edukacija na poljima nacionalne i regionalne sigurnosti je potrebna kao jedan od osnovnih elemenata u stvaranju kategorične kognitivne sigurnosti, kulturnog aparata svake individue te na kraju, svakog potencijalnog sigurnosnog stručnjaka iz mnogih oblasti unutar okvira regionalne suradnje i sigurnosti u oblaci savremenog terorizma.		
Tematske jedinice:	Opći teoretski aspekt sigurnosti i terorizma; Moderni nacionalni sigurnosni sistemi i borba protiv terorizma; Faktori i SNS struktura u Državi X u odnosu na terorističke prijetnje; Kolektivni sigurnosti sistemi-regionalni pristup terorizmu; Regionalne i međudržavne sigurnosne organizacije; Organizacija, autonomija i usklađivanje institucija i usluga unutar Države X i terorizama; Međuzavisnost nacionalne cjeline i ljudskih prava u odnosu na savremeni terorizam; Iskustva u mogućnostima unutar SNS okvira; Regionalna sigurnost na Zapadnom Balkanu; Problemi organizacije, funkcioniranja SNS-a u takozvanim tranzicijskim zemljama; Zakonska sredstva EU i njihov pravni učinak u borbi protiv terorizma; Kreiranje i implementacija regionalne sigurnosti; Koncept, stvaranje i razvoj regionalne sigurnosne organizacije; Zakonska sredstva EU i njihov pravni učinak u regionalnoj sigurnosnoj saradnji; Završni ogledi.		
Ishodi učenja:	• Student će pokazati znanje i razumijevanje u području - Savremenog terorizma; • Student će primjenjivati stečeno znanje i vještine u radu pri analizi kompleksnih sigurnosnih pitanja u borbi protiv terorizma; • Student će koristiti informacije iz okvira naučne discipline sigurnosnih studija, a koje se odnose na nove pojavne oblike savremenog terorizma; • Student će biti u mogućnosti razvijati analizu i primjenu stečenih znanja u područjima nauke o sigurnosti i sigurnosnih studija u interdisciplinarnom kontekstu, a koja se odnosi na savremeni terorizam;		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

	• Student će planirati, formulirati i prezentirati teme iz oblasti terorizama; • Student će primjenjivati stečena znanja i vještine u obavljanju kompleksnijih poslova u oblasti sistema sigurnosti u borbi protiv terorizma; • Student će razviti vještine pokretanja inicijativa, donošenja odluka i procjena iz područja djelovanja sistema sigurnosti, a koje se odnose na moderne terorističke prijetnje.																				
Metode izvođenja nastave:	Pristup nastavi utemeljen je na ishodima učenja, gdje će nastavnik planirati, demonstrirati, evaluirati unaprijed definisane ishode učenja i na taj način omogućiti studentima napredovanje kroz program predmeta do usvajanja željenih ishoda. Seminar: ponavljanje i usvajanje prezentiranih znanja na nastavi, izrada seminarskih radova, osvrt, eseja, komentara, diskusije, argumentacije, analiza novinskih članaka <table><tr><th>NASTAVNA AKTIVNOST</th><th>OPTEREĆENJE STUDENATA</th><th>ISHODI</th><th>NAČIN PRAĆENJA</th></tr><tr><td>Predavanja</td><td>2.00</td><td>1 - 4</td><td>Evidencija prisutnosti, rasprava na nastavi</td></tr><tr><td>Seminar</td><td>1.50</td><td>1 - 4</td><td>Analiza</td></tr><tr><td>Proučavanje obvezne literature, proučavanje dodatne literature i pretraživanje interneta</td><td>1.50</td><td>1 - 4</td><td>Završni ispit</td></tr><tr><td>UKUPNO</td><td colspan="3">ECTS 5</td></tr></table>	NASTAVNA AKTIVNOST	OPTEREĆENJE STUDENATA	ISHODI	NAČIN PRAĆENJA	Predavanja	2.00	1 - 4	Evidencija prisutnosti, rasprava na nastavi	Seminar	1.50	1 - 4	Analiza	Proučavanje obvezne literature, proučavanje dodatne literature i pretraživanje interneta	1.50	1 - 4	Završni ispit	UKUPNO	ECTS 5		
NASTAVNA AKTIVNOST	OPTEREĆENJE STUDENATA	ISHODI	NAČIN PRAĆENJA																		
Predavanja	2.00	1 - 4	Evidencija prisutnosti, rasprava na nastavi																		
Seminar	1.50	1 - 4	Analiza																		
Proučavanje obvezne literature, proučavanje dodatne literature i pretraživanje interneta	1.50	1 - 4	Završni ispit																		
UKUPNO	ECTS 5																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<table><tr><th>PRVI KOLOKVIJ</th><th>DRUGI KOLOKVIJ</th><th>SEMINARSKI RAD</th><th>PRISUSTVO NA SEMINARU</th><th>ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA</th></tr><tr><td>60</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>40</td></tr><tr><td colspan="4">UKUPNO</td><td>100</td></tr></table>	PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA	60	/	/	/	40	UKUPNO				100					
PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA																	
60	/	/	/	40																	
UKUPNO				100																	
Literatura:	Obavezna literatura: • Alispahić, B. (2009). <i>Terorizam - šta je to?</i> Bemust. • Hasković, E. (2023). <i>11. septembar - povijesna sigurnosna prekretnica</i>. Univerzitet u Sarajevu - Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije.																				

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

- OSCE. (2014). *Sprečavanje terorizma i suzbijanje nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu: Pristup kroz rad policije u zajednici.*

Dodatna literatura:

- Softić, S. (2005). *Međunarodno pravo i terorizam.* Fakultet kriminalističkih nauka

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: S - SR		Naziv predmeta: SPECIJALNI RAT	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati	
Nosilac:	Katedra za kriminologiju		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj modula je proučavanje specijalnog rata, shvaćanje pojma značaja i uloge u nacionalnoj sigurnosti. Posebna pažnja će se pri tomu posvetiti ulozi i metodama koje obavještajno-sigurnosne službe koriste u svrhu specijalnog rata. Također će biti razmatran odnos specijalnog rata spram terorizma i soecijalnih operacija.		
Tematske jedinice:	U okviru ovog modula izučavat će se sljedeće tematske jedinice: Pojam, značaj i uloga specijalnog rata u savremenom sigurnosnom kontekstu; Historija ratovanja: od prahistorijskih sukoba do digitalne ere i informacijskog ratovanja; Specijalni rat i konvencionalni rat: razlike i odnosi u strategiji, operativi i taktici; Specijalni rat i nacionalna sigurnost: izazovi za sigurnosne politike i institucije; Obavještajno-sigurnosne službe u funkciji specijalnog i hibridnog ratovanja; Hibridni rat: definicija, geneza i evolucija koncepta u međunarodnim odnosima; Elementi hibridnog ratovanja: dezinformacije, kibernetički napadi, političko uplitanje, ekonomski pritisci i društvena destabilizacija; Studije slučaja hibridnog ratovanja: Ukrajina, Gruzija, Balkan, zapadna Evropa; Hibridne prijetnje u digitalnom dobu: uloga društvenih mreža, AI alata i cyber kapaciteta; Hibridni rat i demokratska društva: ranjivosti, otpornost i odgovor sistema; Obrazovni sistem kao meta hibridnog ratovanja: indoktrinacija, destabilizacija i podrivanje povjerenja u institucije; Modeli odgovora na specijalne i hibridne prijetnje: institucionalni, zakonodavni i operativni pristupi.		
Ishodi učenja:	Nakon uspješnog završetka ovog modula, studenti će moći: • Kritički analizirati pojam, značaj i ulogu specijalnog rata; • Uporediti osnovne razlike i sličnosti između konvencionalnog rata i specijalnog rata, na način da će razumjeti strategije, operative i taktike u ratu i miru • Razumjeti odnos obavještajno-sigurnosnih službi i specijalnog rata, kroz upoznavanje sa različitim metodama rada poput diverzije, sabotaze, propagande, pobune i tome slično • Argumentirati odnos nacionalne sigurnosti i specijalnog rata		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

	Pretražiti, prikupiti i procesuirati pisane informacije koje bi se mogle koristiti u proučavanju i otkrivanju aktivnosti specijalnog rata.																				
Metode izvođenja nastave:	Pristup nastavi utemeljen je na ishodima učenja, gdje će nastavnik planirati, demonstrirati, evaluirati unaprijed definisane ishode učenja i na taj način omogućiti studentima napredovanje kroz program predmeta do usvajanja željenih ishoda. Seminar: ponavljanje i usvajanje prezentiranih znanja na nastavi, izrada seminarskih radova, osvrti, eseja, komentara, diskusije, argumentacije, analiza novinskih članaka <table><tr><th>NASTAVNA AKTIVNOST</th><th>OPTEREĆENJE STUDENATA</th><th>ISHODI</th><th>NAČIN PRAĆENJA</th></tr><tr><td>Predavanja</td><td>2.00</td><td>1-5</td><td>Evidencija prisutnosti, rasprava na nastavi</td></tr><tr><td>Seminar</td><td>1.50</td><td>4-5</td><td>Analiza</td></tr><tr><td>Proučavanje obvezne literature, proučavanje dodatne literature i pretraživanje interneta</td><td>1.50</td><td>1-4</td><td>Završni ispit</td></tr><tr><td>UKUPNO</td><td colspan="3">ECTS 5</td></tr></table>	NASTAVNA AKTIVNOST	OPTEREĆENJE STUDENATA	ISHODI	NAČIN PRAĆENJA	Predavanja	2.00	1-5	Evidencija prisutnosti, rasprava na nastavi	Seminar	1.50	4-5	Analiza	Proučavanje obvezne literature, proučavanje dodatne literature i pretraživanje interneta	1.50	1-4	Završni ispit	UKUPNO	ECTS 5		
NASTAVNA AKTIVNOST	OPTEREĆENJE STUDENATA	ISHODI	NAČIN PRAĆENJA																		
Predavanja	2.00	1-5	Evidencija prisutnosti, rasprava na nastavi																		
Seminar	1.50	4-5	Analiza																		
Proučavanje obvezne literature, proučavanje dodatne literature i pretraživanje interneta	1.50	1-4	Završni ispit																		
UKUPNO	ECTS 5																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<table><tr><th>PRVI KOLOKVIJ</th><th>DRUGI KOLOKVIJ</th><th>SEMINARSKI RAD</th><th>PRISUSTVO NA SEMINARU</th><th>ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA</th></tr><tr><td>30</td><td>30</td><td>10</td><td>10</td><td>20</td></tr><tr><td colspan="4">UKUPNO</td><td>100</td></tr></table>	PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA	30	30	10	10	20	UKUPNO				100					
PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA																	
30	30	10	10	20																	
UKUPNO				100																	
Literatura:	Obavezna literatura: - Alispahić, B., Halilović - Kibrić, N., i Muhić, E. (2023). <i>Metode i sredstva rada obavještajno-sigurnosne službe sa praktičnim vježbama</i>. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije. - Alispahić, B. (2019). <i>Metodika rada obavještajno sigurnosnih službi</i>. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije. - Muslimović, F. (2006). <i>Specijalni rat</i>. Udruženje za zaštitu tekovina borbe za Bosnu i Hercegovinu. - Beridan, I. (2008). <i>Politika i sigurnost</i>. Fakultet političkih nauka. - Abazović, M. (2012). <i>Državna bezbjednost - uvod i temeljni pojmovi</i>. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije.																				

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Dodatna literatura:

- Jacobsen, A. (2019). *Surprise, kill, vanish: The secret history of CIA paramilitary armies, operators, and assassins*. Harper.
- Bergman, R. (2019). *Rise and kill first: The secret history of Israel's targeted assassinations*. Random House.
- Berman, E., Felter, J. H., & Shapiro, J. N. (2018). *Small wars, big data: The information revolution in modern conflict*. Princeton University Press.
- Rid, T. (2020). *Active measures: The secret history of disinformation and political warfare*. Farrar, Straus and Giroux.
- Grossman, N. (2018). *Drones and terrorism: Asymmetric warfare and the threat to global security*. Routledge.
- Hoffman, F. G. (2009). *Hybrid warfare and challenges*. U.S. Naval War College.

UNIVERZITET U SARAJEVU FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE

UNIVERZITET U SARAJEVU FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE

**Zmaja od Bosne 8
Sarajevo
Bosna i Hercegovina**

t. +387 33 561-200

f. +387 33 561-216

e. fkn@fkn.unsa.ba

www.fkn.unsa.ba

www.brucoskivodic.ba

www.masterprogrami.edu.ba

www.summerschool.ba

#najuniverzitet

#najfakultet

f najfakultet.info